

A vacsorát befejező ima Szeárd ritusú szövege az áskénáz ritusénál néhány toldaléka folytán valamivel hosszabb. Bencselés után, ha a Széder estéje péntekre esett, tehát שבת-*ra*, a 92. és 93., ha máskorra esett, akkor a 107. és a 67. zsol-tárokat énekelték, illetve reczitálták az itt közölt számsor szerint. Minthogy pedig a Peszach első napja hétfő, szerda, péntekre sohasem eshetik, ennél fogva a széder első estéje sem eshetik vasárnap, kedd vagy csütörtökre, mely napok estéire csak második, holott a többi négy napéra első széder is eshetik. Minthogy továbbá a Rajs hásónó első napja a peszach harmadikáéval mindig azonos, annál fogva újévünk sohasem kezdődhetik vasárnap, szerda vagy pénteken. V. E.

3.

Mümpecz.

Vadász Ede, folklore rovatunk szorgalmas művelője, a *mümpeczen*, *mümpecz*, *mümpeczer* szavakat a héber מום *müm*-ből származtatja, amely *hibát* jelent (fent 51. lap). Ez a »Schlagwort« Kluge szerint (Etym. Wörterbuch 275) 1850-ben lépett fel, de 1870 óta a berlini tőzsde új szárnyakat adott neki. Müller Fraureuth, *Aus der Welt der Wörter* (1904) 30. lap ezt mondja róla: »Ez a szó Berlinből indult ugyan hódító útjára, de nem mond újat; a *Mumpitz* nem egyéb, mint a régi *Mummputz* vagy (a hesszenieknél) *Mombotz* azaz kísértet... A rémalak fogalma az ijesztő vagy meglepő beszéd fogalmába ment át, amely azután az *üres fecsegés*, *esztelenség* fogalmává sekélyesedett.« Pl. »Det is ja man blos son Mumpitz«. A szónak egész kis irodalma van, melyről l. Ladendorf, *Histor. Schlagwörterbuch* (1906) 210.

B. L.